



Veilig van binnen; herkenbaar van buiten

Het nieuwe gebouw van Dynamica aan de Noordsterweg in Wormerveer biedt huisvesting aan leerlingen van het gespecialiseerd onderwijs en het Dienstencentrum Zaan Primair. De architectuur met het groene buitengebied past naadloos in de omgeving. Binnen vallen vooral de ronde vormen op en natuurlijk de geweldige gymzaal met mooie akoestiek.

Directeur Paul Detering opent: “Dynamica is onderdeel van Zaan Primair. Onder dit bestuur vallen 24 reguliere basisscholen en 3 scholen voor speciaal basis- en voortgezet onderwijs. Onze SBO-school in Zaandam stamde uit de jaren 60 en was echt aan vervanging toe, zowel technisch als functioneel. Bovendien klopte de plek niet meer. We komen uit slechte gebouwen met veel vocht en stankoverlast. We wilden een gebouw dat bescherming aan kwetsbare kinderen zou bieden. Je bent al gauw tien jaar met deze opgave bezig en onderweg hebben we verschillende locaties bekeken. We mochten dromen en wilden graag een plek met veel ruimte en groen. In onze zoektocht dachten we een geschikte locatie gevonden te hebben, maar de buurt vond een school in een woonwijk geen goed idee. Het mooie van deze locatie aan de Noordsterweg is dat de locatie perfect is en

de buurt juist heel erg uitnodigend was. Hier lag eerst het zwembad, dat inmiddels gesloopt is. Onderdeel van ons nieuwe schoolgebouw is een hele mooie gymzaal, die ook door de buurt gebruikt kan worden. Het nieuwe gebouw huisvest naast leerlingen uit het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs ook het dienstencentrum met onderwijsprofessionals, zoals orthopedagogen, schoolmaatschappelijk werkers en tal van specialisten, dat meer dan dertig scholen in de regio ondersteunt met het vormgeven van passend onderwijs. Ook is er ruimte voor gespecialiseerde naschoolse opvang van Babino.”

NESTJES VOOR BESCHERMING

“Het is een groot programma met twee scholen, een gymzaal en het dienstencentrum en dat hebben we vertaald in een compact en toch transparant gebouw met mooie zichtlijnen”, legt architect Marc de Rooij

uit. “We begonnen met het ontwerpen van de nestjes; de kleine hoekjes in het gebouw, die bescherming bieden. De school wilde een rustige uitstraling maar ook overal uitzicht hebben op de buitenruimtes. De gevel bestaat uit verticaal gelijkende bakstenen en een steni gevelbekleding en past goed bij de uitstraling van de omliggende woningen. We hebben in de gevel verschillende grijs- en wittinten toegepast met variaties van mat tot glimmend en stuc. Voor de raamkozijnen hebben we Iroko toegepast. Een belangrijk uitgangspunt verder was de groene omgeving; alle klaslokalen op de begane grond hebben een uitgang naar de leerpleinen buiten. Achter het gebouw ligt een ecozone met de Waring, aan de voorzijde liggen de tuintjes waar de leerlingen straks producten kunnen verbouwen.”

DOELGROEP MET MAATWERK

“Van binnen ervaar je vooral de ronde vormen”, legt Christine uit; “het is geen hard en hoekig gebouw, maar voelt juist zacht en open aan. We hebben met Marc meege gedacht over de kleuren en kleurstellingen in het gebouw. Het moest bij de belevingswereld van de kinderen passen. Voor onze doelgroep kinderen is echt maatwerk nodig. Zo hebben we kleuren op de muur tot aan de deurrand laten lopen, zodat de ruimtes wat lager lijken. Ook in de vloeren hebben we ronde vormen toegepast. Binnen heb je het gevoel alsof je op een mooie dag door het bos wandelt; elke plek is anders, maar voelt toch veilig en natuurlijk aan, omdat er overzicht is. Je voelt je hier niet anoniem en overal vind je nisjes en coupés om te zitten en te werken. De centrale trap biedt structuur en er is een duidelijke loopweg vanuit de hal, waar je een prachtig overzicht hebt over de begane grond en de verdieping. Leerlingen lopen zo vanaf de gang het lokaal in en ontmoeten elkaar veel minder in open ▶



“Binnen heb je het gevoel alsof je op een mooie dag door het bos wandelt; elke plek is anders, maar voelt toch veilig en natuurlijk aan, omdat er overzicht is”



Rob van Sante	Procesmanager gemeente Zaanstad
Christine de Jong	Teamleider huisvesting Zaan Primair
Paul Detering	Directeur Dynamica
Nadine Sikkes	Adjunct directeur Dynamica
Ludo van Sprang	Technisch adviseur Ecophon
Marc de Rooij	Projectarchitect BRTArchitecten

vlnr Christine de Jong, Ludo van Sprang, Marc de Rooij, Rob van Sante, Nadine Sikkes en Paul Detering



PROJECTINFORMATIE

Project

Nieuwbouw Dynamica

Opdrachtgever

Gemeente Zaandam

Akoestisch adviseur

Ecophon

Architect

BRTArchitecten

Aannemer

J.M. Putter uit Uitgeest

Projectmanagement

Kieft Bouwmanagement

BVO

3.000 m² inclusief gymlokaal en dienstencentrum

Ingebruikname

20 oktober 2023

ruimten. We hebben hier geen leerpleinen en grote open schuifwanden; de lokalen zijn gesloten; maar er is wel zicht van binnen naar buiten.” Paul knikt: “Alles was er op gericht om het zo rustig mogelijk te maken. Je vindt hier ook geen hoekjes uit het zicht en je kunt dus letterlijk niet in de hoek gezet worden. Het is zo’n verschil met ons eerdere gebouw, waar het wel als een straf voelde wanneer je even uit de les moest. Hier ben je gewoon even op een andere plek als het even niet gaat. Het is een warm gebouw en je voelt je overal geborgen. Ik heb veel bouwtrajecten meegemaakt, maar nog nooit ervaren dat de droom zo dicht bij de realiteit ligt.”

SAMENWERKING MET BOUWERS

“Het is een transparant en toch ook wel gesloten gebouw”, vult Marc aan; “je kunt er niet zomaar binnen lopen en is niet bedoeld om een actieve rol in de omgeving te vervullen. Toch past het gebouw goed in de omgeving, waardoor het ruimtelijk klopt. Het interieur richt zich juist op de gebruiker en dat

geldt ook voor de inrichting van de buitenomgeving.” Projectmanager Rob van Sante: “Bij elk project kijken we naar de doelgroep en het type onderwijs. Wij gaan als gemeente tot het uiterste om een goed en duurzaam gebouw te realiseren, ook als dat soms boven het taakstellend budget ligt. Het is mooi te zien hoe iedereen in dit project met elkaar verbonden was en dat gold ook voor de leerkrachten.” Nadine knikt: “Iedereen dacht mee over in- en uitgangen en de inrichting van het buitenterrein. Zo is er een busjesplan en een fietsparkeerplan gemaakt. De aanrijroute van de busjes is behandeld als een plein en niet als een lelijke asfaltweg, waardoor de warme uitstraling ook buiten voelbaar is.” “De gemeente heeft daar actief in meegedacht”, legt Marc uit, “het is ook een duurzaam gebouw, met energielabel A+++, gasloos en met zonnepanelen. We mochten een groen klimaat adaptief plein met een half open verharding ontwerpen dat past bij de architectuur. Het is een energiezuinig en gasloos gebouw dat met de voeten in het groen staat.”

GEEN ONNATUURLIJK GELUID

“De metafoor van het bos waarin je wandelt past ook goed bij de akoestiek van het gebouw”, legt Ludo van Sprang van Ecophon uit; “ons gehoor is oorspronkelijk op de buitenomgeving afgestemd en die akoestische beleving wilden we in het gebouw ook realiseren. We hebben panelen toegepast die het geluid 100% absorberen zodat het geluid minimaal wordt teruggekaatst en je geen vervelende nagalm en hoge geluidsniveaus ervaart. De verhouding tussen opname en verspreiding moet optimaal zijn. We hebben behalve de school en het dienstencentrum ook de gymzaal akoestisch ingericht. Een sportzaal is de omgeving die ik het meest als klacht zie terugkomen na oplevering. Veel sportdocenten worden gek van het geluid; daar hebben we hier goed over nagedacht. In deze sportzaal hebben we een combinatie van akoestische materialen en stootvaste materialen toegepast. Het plafond is impactresistent en het hele systeem eromheen is volledig geïntegreerd, met geluidsabsorberende wanden in de kleur groen. Je ervaart er een prettige akoestiek en ziet iedereen rustig naar binnen en na het sporten weer naar buiten gaan.” Paul tenslotte: “Om kinderen hier te plaatsen moet je aantonen wat ze niet kunnen. Als ze hier dan zijn vergeten we dat en kijken we wat ze wel kunnen. Het gebouw en de omgeving bieden onze kinderen een fijne plek. Ze kunnen hier ongeremd zijn, boos maar ook blij. Als ik terugkijk was iedereen vanuit de school, de gemeente en alle partners in het bouwproces met elkaar bezig om er iets moois van te maken. We zijn trots op het resultaat.”

▶ Kijk voor meer informatie over de akoestiek op

www.ecophon.com.